

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی
چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

نیم سال: 1-1404-

گروه آموزشی ارزیابی دهنده درس: پریودانتیکس

1405

عنوان درس: کارورزی بالینی پریودنتیکس برای دستیاران کودکان

کد درس:

نوع و تعداد واحد¹: نیم واحد نظری: نظری-عملی: عملی: +

کارگاهی:

نام مسؤول درس: دکتر سیامک یعقوبی

مدرس / مدرسان: دکتر یعقوبی، دکتر صالحی، دکتر خورسند، دکتر مسلمی، دکتر اکبری، دکتر کدخدا، دکتر

روستا، دکتر حیدری، دکتر مهدی پور، دکتر راعی، دکتر همتیان، دکتر حسینی هوشیار

پیش نیاز / هم زمان:

رشته و مقطع تحصیلی: دستیاران کودکان

اطلاعات مسؤول درس:

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری-عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

رتبه علمی:استاد

رشته تخصصی: پریودانتیکس

محل کار:دانشکده دندانپزشکی

تلفن تماس:09121776458

نشانی پست الکترونیک:yaghobee@tums.ac.ir

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

این واحد عملی به‌گونه‌ای طراحی شده است که رزیدنت کودکان با اصول پرودنتال مرتبط با دندان‌های شیری و دائمی در حال رویش، ارزیابی بافت نرم در کودکان، تشخیص ضایعات پرودنتال اختصاصی اطفال، و مدیریت مشکلاتی چون التهاب مزمن لثه، ضایعات **Plaque-induced**، مشکلات اروپیشن، **Gummy smile** و فرنوم‌های غیرطبیعی آشنا شود.

رزیدنت در کلینیک پرودنتیکس و کلینیک کودکان، مهارت‌های زیر را فرا می‌گیرد:

- ارزیابی پرودنتال کودک و نوجوان
- ثبت کامل شاخص‌های پرودنتال مناسب سن
- تشخیص اختلالات رویشی و مشکلات بافت نرم
- کمک جراحی در **Frenectomy**، **Gingivectomy** در **Gummy Smile**، مدیریت التهابات شدید، و لیزر بافت نرم

هدف دوره، ارتقای توان رزیدنت برای تشخیص مشکلات پرودنتال در کودکان، تصمیم‌گیری بین‌رشته‌ای با پریو و ارتودنسی، و پیشگیری از ایجاد مشکلات طولانی‌مدت بافتی در دوره بلوغ است.

اهداف اختصاصی درس

رزیدنت باید بتواند مبانی پرودنتال کودکان را تفاوت‌های بافتی دندان‌های شیری و دائمی و نقش آن‌ها در التهاب لثه تشریح کرده و مشکلات شایع پرودنتال کودکمانند **plaque-induced gingivitis**، **eruption gingivitis**، **puberty gingivitis**، ضایعات **ANUG-like** و **pericoronitis** را شناسایی کند. او باید اصول ارزیابی پرودنتال کودک را، شامل **PD** مناسب سن، وضعیت رویش و الگوی التهاب، به‌درستی

انجام دهد و اندیکاسیون‌های جراحی بافت نرم نظیر frenectomy ، gingivectomy و fiberotomy را بشناسد و تأثیر شرایط پریودنتال را بر فضا، رویش دندانی و طرح درمان ارتودنتیک و ترمیمی تحلیل کند. همچنین باید نقش لیزر در درمان‌های بافت نرم کودکان و کاربرد آن در frenectomy ، gingivectomy و decontamination را توضیح دهد و مفاهیم Periodontal–Pediatric Interface را در برنامه درمانی کودک به کار گیرد.

رزیدنت باید توانایی انجام یک ارزیابی کامل پریودنتال شامل Bleeding ، Gingival Index ، PD مناسب سن، وضعیت رویش و phenotype لثه را داشته باشد و داده‌ها را به صورت دقیق در پرونده پریودنتال کودک ثبت کند. او باید مشکلات بافت نرم مؤثر بر درمان کودک، مانند فرنوم غیرطبیعی، gummy smile و pseudopocket ناشی از رویش را تشخیص دهد و در پروسیجرهایی مانند frenectomy ، gingivectomy و fiberotomy laser soft tissue surgery به عنوان کمک جراح مشارکت فعال داشته باشد. رزیدنت باید بتواند زمان مناسب برای همکاری بین رشته‌ای با ارتودنتیست یا پریودنتیست را تشخیص دهد و یافته‌های پریودنتال را در طرح درمان ترمیمی، ارتودنسی پیشگیری و مدیریت رویش ادغام کند و پیگیری وضعیت بافت نرم پس از مداخله را به درستی مستندسازی کند.

رویکرد آموزشی^۱:

□ ترکیبی^۳

□ حضوری

□ مجازی^۲

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

☐ آفلاین ☐ آنلاین ☐ ترکیبی (آفلاین، آنلاین)

☐ کلاس وارونه

☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

☐ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

☐ بحث در گروه‌های کوچک

☐ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری مبتنی بر سناریو

☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید)

روش‌های یاددهی

۱. یادگیری مبتنی بر مشاهده مستقیم (Direct Observation Learning)

رزیدنت در کلینیک پریو و کودکان، مراحل ارزیابی پرپودنتال، Frenectomy، Gingivectomy و لیزر را مشاهده می‌کند.

پس از هر عمل، جلسه کوتاه Post-op Discussion برگزار می‌شود.

۲. یادگیری مبتنی بر انجام عمل (Hands-on Clinical Practice)

رزیدنت با نظارت استاد:

- شاخص‌های پرپودنتال کودکان را اندازه‌گیری و ثبت می‌کند
- مشکلات رویشی و pseudopocket ها را ارزیابی می‌کند
- در پروسیجرهای انتخابی به‌عنوان کمک‌جراح شرکت می‌کند

۳. یادگیری مبتنی بر مورد (CBL)

هر رزیدنت یک یا چند کیس مانند:

- فرنوم غیرطبیعی
 - التهاب شدید
 - مشکلات رویشی و pseudopocket
 - Gummy smile - کودک
- را تحلیل و در جلسه ارائه می‌دهد.

۴. یادگیری تیمی (TBL)

در جلسات مشترک با ارتودنتیست و پرپودنتیست درباره مشکلات رویشی، فرنوم‌ها و تحلیل لثه در کودکان تصمیم‌گیری چندرشته‌ای صورت می‌گیرد.

۵. بحث گروهی هدایت‌شده

در گروه کوچک درباره چالش‌هایی مثل التهاب شدید، Gummy smile، مدیریت بیمار غیرهمکار و انتخاب نوع مداخله بحث می‌شود.

۶. ارائه توسط دانشجو

رزیدنت حداقل یک کیس پرپودنتال کودک را همراه پرونده، تصاویر قبل/بعد و تحلیل درمان ارائه می‌کند.

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفا نام ببرید

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	نام مدرس / مدرسان
1	معرفی دوره، اهداف، تفاوت‌های پرپودنتال در کودکان؛ Gingivitis Eruption- و related issues	انجام عملی تحت نظارت	آشنایی با فیزیولوژی لثه کودک، مشکلات خاص کودکی، معیارهای ارزیابی مناسب سن	استاد پریو / استاد اطفال
2	ارزیابی پرپودنتال کودکان GI، BI، PD مناسب سن، وضعیت رویش	انجام عملی تحت نظارت	اندازه‌گیری شاخص‌ها، تشخیص pseudopocket های رویشی، تکمیل پرونده پرپودنتال کودک	استاد پریو
3	تحلیل داده‌ها و تعیین پروگنوز پرپودنتال در اطفال	مشاهده مستقیم + بحث گروهی	تحلیل کیس‌های التهاب شدید، فرنوم غیرطبیعی، مشکلات رویشی؛ تصمیم‌گیری مبتنی بر ریسک	استاد پریو / استاد اطفال
4	کمک جراحی شماره 1: Frenectomy (لیزر یا تیغ)	Team-Based Learning (TBL)	شرکت به عنوان کمک جراح، یادگیری نحوه کنترل خونریزی،	استاد پریو

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسین
			اصول مدیریت کودک و والدین	
5	کمک جراحی شماره 2 : Gingivectomy در کودکان (Eruption Gingival Enlargement / Gummy Smile)	Student Presentation	شرکت در جراحی‌های کاهش بافت نرم، تحلیل رابطه با رویش، خط لبخند کودک	استاد پریو
6	کمک جراحی شماره 3 : Soft Tissue Management در کودکان (Fibrotomy Gingival Shaping Minor Plastic Surgery)	بحث گروهی هدایت‌شده	شرکت در مدیریت بافت نرم، ارزیابی تحلیل‌های خفیف یا آسیب‌های ناشی از مسواک زدن / بایت غیرنرمال	استاد پریو
7	Laser Soft Tissue Surgery در کودکان	انجام عملی تحت نظارت	مشاهده کاربرد لیزر در Frenectomy، Gingivectomy و کنترل التهاب؛ بحث درباره اندیکاسیون‌های کودکان	استاد پریو
8	طراحی و تحلیل طرح درمان مشترک پریو- اطفال	انجام عملی تحت نظارت	همکاری در تصمیم‌گیری برای مشکلات رویشی، فرنوم، pseudopocketها، تحلیل لبخند کودک	اساتید پریو و کودکان
9	ارائه کیس توسط رزیدنت (Case Presentation)	مشاهده مستقیم + بحث گروهی	ارائه پرونده پرودنتال کودک، تحلیل مشکل	هیئت اساتید

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرس‌ان
			رویشی/فرنوم، طرح درمان و استدلال علمی	
10	جلسه جمع‌بندی و ارزیابی تکوینی پایانی	Team-Based Learning (TBL)	مرور نقاط قوت و ضعف رزیدنت، بازخورد شخصی، استخراج نکات کلیدی در مدیریت بافت نرم کودکان	استاد پریو
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

وظایف و انتظارات از دانشجو:

رزیدنت باید همکاری سازنده با پرودنتیست‌ها، ارتودنتیست‌ها و تیم درمانی داشته باشد و در نهایت بتواند یک پرونده کامل پرودنتال کودک تنظیم کند، در مداخلات جراحی منتخب نقش مؤثر داشته باشد، طرح درمان چندرشته‌ای ارائه دهد و یافته‌های خود را در نشست‌های علمی و کلینیکی با استدلال مناسب ارائه و از آن دفاع کند.

روش ارزیابی دانشجو:

سهم از نمره کل	موارد قابل سنجش	ابزار	حوزه ارزیابی
۳۰٪	ثبت GI/BI/PD مناسب سن، کمک جراحی در Frenectomy و Gingivectomy و Laser، رعایت اصول کنترل رفتار	DOPS	مهارت عملی در ارزیابی و مدیریت پرودنتال کودک
۳۰٪	تشخیص مشکل پرودنتال کودک، تحلیل نقش بافت نرم در رویش، تصمیم‌گیری درباره مداخله یا ارجاع، ارائه پرونده پرودنتال کامل، گزارش جراحی‌ها، تصاویر و یادداشت‌های تحلیلی	Mini-CEX / Portfolio	تحلیل کیس و استدلال درمانی
۲۰٪	ثبت حضور، ارزیابی پرودنتال، مشارکت در Frenectomy، Gingivectomy، Laser، ثبت نوع فعالیت و تأیید استاد ناظر	DOPS + Logbook	مشارکت در پروسیجرهای بافت نرم
۲۰٪	مهارت ارتباطی، رفتار حرفه‌ای، همکاری تیمی	MSF	رفتار حرفه‌ای

شرط قبولی

- حضور در حداقل ۹۰٪ جلسات
 - تکمیل یک پرونده پرپودنتال کودک
 - مشارکت در جراحی‌های تعیین‌شده
- ارائه و دفاع از یک کیس پرپودنتال کودک

منابع:

- Newman MG, Dragan IF, Elangovan S, Karan AK, editors. Newman y Carranza. Periodontología clínica esencial. Elsevier Health Sciences; 2023 Mar 14.
- Lindhe J, Lang NP, Berglundh T, Giannobile WV, Sanz M, editors. Lindhe's Clinical Periodontology and Implant Dentistry. Wiley-Blackwell; 2021.
- Herrera D, Berglundh T, Schwarz F, Chapple I, Jepsen S, Sculean A, Kebschull M, Papapanou PN, Tonetti MS, Sanz M, EFP Workshop Participants and Methodological Consultant. Prevention and treatment of peri-implant diseases—The EFP S3 level clinical practice guideline. Journal of Clinical Periodontology. 2023 Jun;50:4-76.
- Lee EA, Cambra V, Bergler M. Staged esthetic crown lengthening: Classification and guidelines for periodontal-restorative therapy. Journal of Esthetic and Restorative Dentistry. 2024 Jan;36(1):153-63.
- Marschner F, Lechte C, Kanzow P, Hráský V, Pfister W. Systematic review and meta-analysis on prevalence and risk factors for gingival recession. Journal of Dentistry. 2025 Feb 21:105645.
- Aroca S, Zucchelli G, Di Domenico GL, de Sanctis M. Decision Tree for the Treatment of Multiple Gingival Recession Defects When Utilizing MCAT or MCAF Based on Evidence and Clinical Experience. International Journal of Periodontics & Restorative Dentistry. 2025 Sep 1;45(5).

Halim FC, Soeroso Y, Hutomo DI, Harsas NA, Sulijaya B. Effectiveness of restorative materials on combined periodontal-restorative treatment of gingival recession with cervical lesion: A systematic review. Heliyon. 2025 Feb 28;11(4).

چک لیست ارزیابی طرح دوره						
چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها			معیارهای ارزیابی	آیتم	نام درس	رشته مقطع
توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح	نیازمند اصلاح	قابل قبول				
						گروه

			به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسؤول درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و هم‌زمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.	اطلاعات درس			
			اطلاعات مسؤول درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.	اطلاعات مسؤول درس			
			بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.	توصیف کلی درس			
			اهداف کلی / محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.	اهداف کلی / محورهای توانمندی			
			اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند.	اهداف اختصاصی / زیرمحوره ای هر توانمندی			
			رویکرد آموزشی مورد نظر در ارایه دوره اعم از حضوری، مجازی و ترکیبی مشخص شده است.	رویکرد آموزشی			
			روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند.	روش‌های یاددهی- یادگیری			
			جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.	تقویم درس			

			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو			
			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع/ روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است.	نحوه ارزیابی دانشجو			
			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وب-سایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع			